

Collegeadvies

Zaaknummer	431150
Portefeuillehouder	J.W. Simonse
Advies van	Beleidsmedewerker Samenleving, Strategisch adviseur Samenleving
I.o.m.	Beleidsmedewerker Volkshuisvesting
Beslissing d.d.	18 februari 2025
Conform voorstel.	Besluit 2942
Besluit	Openbaar

Onderwerp

Bepalen focus gemeente Elburg in relatie tot opgave Spreidingswet.

Te nemen besluit

1. Bepalen van de focus van gemeente Elburg in relatie tot opgave Spreidingswet; inzetten op huisvesting statushouders.
2. De huisvesting van statushouders volgens drie sporen te realiseren; inzet op kamerbewoning, het realiseren van de doorstroomlocatie en flexwonen.
3. In te stemmen met de Raadsbrief over de focus en de drie sporen en deze aanbieden aan de raad.

Korte samenvatting

De gemeente Elburg heeft een opgave in de huisvesting van statushouders. Daarnaast is er een opgave voor het opvangen van asielzoekers vanuit de Spreidingswet. De Spreidingswet gaat over asielzoekers, maar aan provinciale regietafels kunnen gemeenten onderling uitruilen met doelgroepen (asielzoekers, statushouders en Oekraïners) om de opvangopgave in te vullen. Gezien de aantallen asielzoekers (36 personen, zie bijlage brief Minister Faber) en de mogelijkheden binnen gemeente Elburg, zetten we als gemeente in op de huisvesting van statushouders. Om de huisvesting van statushouders te realiseren en te voldoen aan de taakstelling waarop we als gemeente steeds verder achterlopen, is er zowel op kortere als langere termijn inzet nodig. Het gaat daarbij om realisatie van kamerbewoning, een doorstroomlocatie en flexwonen.

Inleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor de volkshuisvesting. Uitgangspunt is voor iedereen een geschikte woning op de juiste plaats en juiste tijd. Dit voorstel is een uitwerking van een eerder collegebesluit (besluitnummer 2942), waarbij we aan de slag zijn gegaan met het uitwerken van de businesscase. De businesscase wordt momenteel doorberekend en hangt samen met de te bepalen koers in relatie tot de huidige spreidingswet.

Dit heeft geleid tot een aantal vormen van een mogelijke tussenvoorziening en bijbehorende scenario's. Een tussenvoorziening is een tijdelijke woonvoorziening tussen het AZC en permanente huisvesting. Voorbeelden van een tussenvoorziening zijn kamerbewoning (waarbij een regulier huis wordt opgesplitst in meerdere kamers met huisgenoten) en een doorstroomlocatie. Ook kunnen er tijdelijk units of bijvoorbeeld caravans worden geplaatst als tussenvoorziening.

Beoogd effect

Een duidelijke focus bepalen om daar de plannen zo effectief mogelijk op te maken. Dit zodat we voor 1 juli 2025 als gemeente onze inzet onder de Spreidingswet aantonen.

Argumenten

1.1 De gemeente moet een standpunt innemen over de opvang van asielzoekers en huisvesting statushouders in relatie tot de Spreidingswet.

In de raadsbrief van 8 oktober 2024 is het uitgangspunt van het college gedeeld over de opvang van asielzoekers, huisvesting van statushouders en opvang van Oekraïense ontheemden. Hierin is benoemd vooral in te zetten op de huisvesting van statushouders en de opvang van Oekraïense ontheemden. Met de aangepaste aantallen onder de Spreidingswet wordt dit uitgangspunt versterkt. Opvang van asielzoekers binnen de gemeente Elburg wordt momenteel niet als reële optie gezien door een gebrek aan passende locatie en de mogelijkheden en expertise om opvang goed te kunnen organiseren op twee van de drie doelgroepen (opvang statushouders en Oekraïense ontheemden). De inzet op huisvesting statushouders vanwege de taakstelling en als inzet vanuit de Spreidingswet is hiermee de voorgestelde focus.

1.2 De gemeente heeft een taakstelling voor de huisvesting van statushouders

Gemeente Elburg voldoet momenteel niet aan de taakstelling. Er is een achterstand van 2024 van 46 personen. Voor het eerste halfjaar 2025 moeten we 24 personen huisvesten. Uitgaande dat het tweede halfjaar vergelijkbaar is en ook uitkomt op 24 moeten we totaal 94 personen huisvesten voor het eind van 2025. Door de invoering van de Spreidingswet is er een risico op toewijzing voor de gemeente wanneer we niet aan de taakstelling voldoen. Voor 1 juli 2025 moeten we als gemeente onder de Spreidingswet onze inzet aantonen. Dit maakt dat we nu actie moeten ondernemen om huisvesting voor statushouders te realiseren.

2.1 Er is voor zowel de korte als langere termijn huisvesting voor statushouders nodig

De plannen van de doorstroomlocatie en het flexwonen zijn erop gericht om zelf duurzame doorstroom te realiseren. Naast dat deze plannen in gang worden gezet en in ontwikkeling kunnen, is er ook op korte termijn huisvesting voor statushouders nodig. In de vorm van kamerbewoning is dit op kortere termijn te realiseren. Om die reden willen we ons op deze drie sporen tegelijk inzetten. Wat de financiële consequenties hiervan zijn wordt bij instemming verder onderzocht.

Termijn	Duur	Woonvorm
Korte termijn (Q2 2025)	Maximaal een halfjaar tot een jaar	Kamerbewoning, tijdelijke units/caravans
Middellange termijn (Q4 2025)	1-3 jaar	Doorstroomlocatie
Langere termijn (2026)	10 tot 15 jaar	Flexwonen

2.2 Inzet op kamerbewoning of tijdelijke units is duurzamer dan huisvesten op een vakantiepark

Momenteel hebben we nog 9 alleenstaande statushouders gehuisvest op het vakantiepark. Naast de hoge kosten is dit ook geen duurzame oplossing. Er is onvoldoende doorstroom naar reguliere woningen en niet het wenselijke gebruik van het vakantiepark voor de langere termijn. Om deze reden is het belangrijk om in te zetten op alternatieven zoals kamerbewoning of tijdelijke units. Het is mogelijk om dit verder uit te werken in samenwerking met de woningcorporaties.

Kanttekeningen

1.1 We zijn afhankelijk van de regionale, provinciale en landelijke afspraken

De onderlinge verdeling van de opgave onder de Spreidingswet gebeurt in regionaal en provinciaal verband. Onze focus en deze inzet is afhankelijk van de uiteindelijke afspraken die gemaakt worden in de regio en vanuit landelijk beleid. Als gemeente lopen we achter op de taakstelling. Daarmee is het realiseren van huisvesting voor statushouders nog steeds een wettelijke verantwoordelijkheid. Daarnaast is de kans reëel dat, wanneer er geen huisvesting voor statushouders mogelijk wordt gemaakt, we als gemeente een opvanglocatie voor asielzoekers moeten realiseren (toewijzing door de minister). Ook de eventuele uitruilmogelijkheden onder de Spreidingswet tussen asielzoekers en statushouders is nog onderwerp van gesprek en afhankelijk van regionale afspraken.

1.2 De huisvesting van statushouders kan weerstand oproepen in de omgeving

Huisvesting van statushouders kan vragen oproepen. Daarom is het combineren met een voorkeursdoelgroep, zoals starters, een kansrijke mogelijkheid. In welke verhouding we dat doen, werken we nog uit. Daarnaast komt er een vorm van toezicht bij de huisvesting. Indien het scenario compleet is uitgewerkt en de raad kennis heeft genomen van deze focus en de uitwerking, worden de omwonenden geïnformeerd wanneer er een geschikte locatie is gevonden.

2.1 Kamerbewoning of tijdelijke units vragen ook om een investering

Bij alternatieve huisvesting horen ook extra kosten. Deze worden nog in kaart gebracht wanneer er wordt ingestemd met deze koers.

Financiën

Onderdeel van het ontwikkelen van tijdelijke woningen is de businesscase. Deze gaan we verder ontwikkelen als uw college instemt met het standpunt die nu voorligt. In een vervolg besluit komen we terug op de financiën met een totale begroting en de mogelijke dekking

Communicatie/burgerparticipatie

Tijdige inwonerparticipatie is belangrijk. Het is belangrijk tijdig te communiceren over de plannen voor alternatieve huisvesting, de tussenvoorziening en de flexwoningen. Dat kan echter pas nadat met de betrokken belanghebbenden is gesproken en er meer duidelijkheid is over concrete afspraken en locaties. Team communicatie stelt, eventueel in samenwerking met externe expertise, hiervoor een communicatiestrategie op. Zodra de focus vanuit het college duidelijk is, zal er ook participatie tot stand komen.

Vervolg

Als uw college akkoord is met dit voorstel gaan we in gesprek met de woningcorporatie en starten we met een businesscase voor de haalbaarheid van de drie sporen. Met de resultaten komen we dit kwartaal terug bij het college voor besluitvorming over de uitvoering van de nu gepresenteerde denkrichting.

Bijlage(n)

- Brief minister Faber
- Raadsbrief